

Sygn. akt II AKa 207/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Grażyna Świdorska - Wandor

Sędziowie: SSA Beata Fenska-Paciorek

SSA Dorota Rostankowska (spr.)

Protokolant: st. sekretarz sądowy Aleksandra Konkol

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku Mirosława Kido

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2013 r.

sprawy

A. P.

oskarżonego z art. 280 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.; art. 224 § 2 k.k. i art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku

z dnia 11 kwietnia 2013 r., sygn. akt **II K 84/12**

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. S. – Kancelaria Adwokacka w S. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych brutto tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego od opłaty za postępowanie przed Sądem II instancji, zaś jego wydatkami obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Słupsku rozpoznawał sprawę **A. P.** oskarżonego o to, że:

I. w dniu 7 czerwca 2012r. w C. przy ul. (...), posługując się nożem doprowadził H. B. i K. P. do stanu bezbronności i zażądał wydania pieniędzy oraz piwa, a następnie przykładając H. B. nóż do szyi zażądał wydania pieniędzy w nieokreślonej kwocie oraz piwa, po czym zabrał mu w celu przywłaszczenia jedną butelkę piwa marki „W.” wartości ok. 2 zł, a także grożąc użyciem noża i uderzając nożem w rękę i plecy H. B. oraz w plecy K. P. zażądał wydania pieniędzy, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odmowę wydania pieniędzy przez pokrzywdzonych, przy czym na skutek zadanych ciosów H. B. doznał rany klutej klatki piersiowej po stronie lewej oraz dwóch ran ciętych ramienia

lewego a K. P. doznał dwóch wymagających opracowania chirurgicznego ran kłutych pleców jednej zlokalizowanej poniżej kąta lewej łopatki, drugiej w linii łopatkowej prawej na wysokości 9-10 żebra z uszkodzeniem w obrębie ich kanałów, co spowodowało u pokrzywdzonych naruszenie czynności narządu ciała i rozstrój zdrowia na czas trwający nie dłużej niż 7 dni, tj. o przestępstwo z art.280 § 2 kk i art.13 § 1 kk w zw. z art.280 § 2 kk i art.157 § 2 kk. w zw. z art.11 § 2 kk,

II. w dn. 7 czerwca 2012r. w C. groził pozbawieniem życia funkcjonariuszom Komendy Powiatowej Policji w C. R. S. i M. C. w celu zmuszenia ich do zaniechania prawnej czynności służbowej zatrzymania go, a także podczas i w związku z pełnieniem przez wyżej wymienionych funkcjonariuszy obowiązków służbowych znieważył ich wyzywając słowami wulgarnymi powszechnie uznawanymi za obelżywe, tj. o przestępstwo z art.224 § 2 kk i art.226 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk,

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2013r. w sprawie II K 84/12:

uznał oskarżonego A. P. za winnego tego, że w dniu 7 czerwca 2012r. w C. przy ul. (...), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, posługując się nożem zażądał od H. B. i K. P. wydania pieniędzy oraz piwa, a następnie przykładając H. B. nóż do szyi zażądał wydania pieniędzy w nieokreślonej kwocie oraz piwa, po czym zabrał mu w celu przywłaszczenia jedną butelkę piwa marki „W.” wartości 2,-zł., a także grożąc użyciem noża i uderzając nożem w lewą rękę i plecy H. B. oraz w plecy K. P. zażądał wydania pieniędzy, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na odmowę wydania pieniędzy przez pokrzywdzonych, przy czym na skutek zadanych ciosów H. B. doznał rany kłutej klatki piersiowej po stronie lewej oraz dwóch ran ciętych ramienia lewego, a K. P. doznał dwóch wymagających opracowania chirurgicznego ran kłutych pleców: jednej zlokalizowanej poniżej kąta lewej łopatki, drugiej w linii łopatkowej prawej na wysokości 9-10 żebra z uszkodzeniem w obrębie ich kanałów, co spowodowało u pokrzywdzonych naruszenie czynności narządu ciała i rozstrój zdrowia na czas trwający nie dłużej niż 7 dni, to jest przestępstwa z art.280 § 2 kk i art.157 § 2 kk przy zast. art.11 § 2 kk i za to na mocy art.280 § 2 kk przy zast. art.11 § 3 kk skazał go na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

uznał oskarżonego A. P. za winnego tego, że w dniu 7 czerwca 2012r. w C. podczas i w związku z pełnieniem przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w C. R. S. i M. C. obowiązków służbowych znieważył ich wyzywając słowami powszechnie uznawanymi za obelżywe, to jest przestępstwa z art.226 § 1 kk i za to na mocy art.226 § 1 kk skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

na mocy art.85 kk i art.86 § 1 kk wymierzył A. P. karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

na mocy art.63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył A. P. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 7 czerwca 2012r. do dnia 1 października 2012r. i od dnia 31 października 2012 r. do dnia 11 kwietnia 2013r. przy czym jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

na mocy art.230 § 2 kpk nakazał zwrócić W. M. dowody rzeczowe w postaci noża stalowego z ząbkami, noża kuchennego z czarną plastikową rękojeścią i butelki po piwie „W.” opisane w wykazie dowodów rzeczowych na k.244 akt sprawy pod poz.1-3;

zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. S. - Kancelaria Adwokacka w S. kwotę 1.180,80 zł. brutto tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu A. P. z urzędu;

zasądził od oskarżonego A. P. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, a w tym tytułem opłaty kwotę 400,-zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mającą wpływ na treść wyroku, który to błąd wyraża się w przyjęciu tezy, że zgromadzone w sprawie dowody pozwalają na przyjęcie, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu

czynu z art.280 § 2 kk i art.13 § 1 kk w zw. z art.280 § 2 kk i art.157 § 2 kk w zw. z art.11 § 2 kk, podczas gdy prawidłowa i całościowa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że oskarżony nie był sprawcą w/w czynu.

2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

- art.4 kpk i art.7 kpk poprzez orzeczenie z naruszeniem zasady obiektywizmu oraz poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego w tym nieuwzględnieniu okoliczności i wątpliwości występujących w zebranych materiale dowodowym na korzyść oskarżonego oraz naruszenie swobody oceny dowodów, jakimi były m.in. zeznania pokrzywdzonego H. B. i K. P., które to różnią się na poszczególnych etapach postępowania i w tym kontekście powinny być przez sąd orzekający w sprawie ocenione ze szczególną ostrożnością;

- art.424 kpk w zw. z art.433 § 1 kpk poprzez zbyt ogólnikowe i niedostateczne wyjaśnienie powodów rozstrzygnięcia w uzasadnieniu wyroku, a przede wszystkim całkowite pominięcie w swoich rozważaniach okoliczności, które przemawiały na korzyść oskarżonego A. P., przez co wyrok Sądu nie daje możliwości międzyinstancyjnego skontrolowania zasadności oraz słuszności wydanego orzeczenia.

Wniósł o:

- zmianę wyroku w pkt.4 w zakresie dotyczącym czynu z art.280 kk i uniewinnienie A. P. od popełnienia tego czynu;

ewentualnie o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Słupsku.

Nadto wniósł o zasądzenie na swoją rzecz według norm przepisanych kosztów zastępstwa adwokackiego z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu za postępowanie przed Sądem II instancji, które nie zostały opłacone ani w całości ani w części.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że wyrok Sądu I instancji nie jest słuszny i winien zostać zmieniony poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu z art.280 § 2 kk i art.157 § 2 kk, ewentualnie uchylony. Apelujący podkreślił, że oskarżony A. P. przyznał się do popełnienia drugiego z przypisanych mu przestępstw, konsekwentnie nie przyznając się do popełnienia przestępstwa z art.280 § 2 kk i art.13 § 1 kk w zw. z art.280 § 2 kk i art.157 § 2 kk w zw. z art.11 § 2 kk. Zdaniem obrońcy oskarżonego Sąd Okręgowy nie rozważył w należyty sposób wszystkich okoliczności jakie zostały ujawnione w trakcie rozprawy, m.in. tego, że obaj pokrzywdzeni nie rozpoznali w oskarżonym sprawcy rozboju mającego miejsce w dniu 7 czerwca 2012r. a swoje zeznania opierali tylko na określeniu „rysów twarzy” i „włosów” sprawcy. Nie byli nadto pewni, czy to była ta a nie inna osoba. Dodatkowo pokrzywdzony H. B. na ostatniej z rozpraw właściwie wcale nie rozpoznał w oskarżonym sprawcy przestępstwa. Ponadto żaden z pokrzywdzonych nie zapamiętał tatuaży, które posiada oskarżony. Skarżący wskazał nadto, że zeznania składane przez pokrzywdzonego H. B. były w toku postępowania dostosowywane do wyjaśnień składanych przez oskarżonego, a więc tym bardziej nie zawierają cech wiarygodności. Zeznania pokrzywdzonego K. P. zmieniały swój wyraz w toku całego postępowania. Apelujący wskazał nadto na kwestię noża, którym – jak ustalił Sąd I instancji – posługiwał się oskarżony oraz na to, że na puszcze piwa znalezionej przy oskarżonym nie znaleziono śladów linii papilarnych pokrzywdzonych. Uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia w ocenie apelującego jest lapidarne i pomija wiele istotnych kwestii a niedostateczne wyjaśnienie powodów wymierzenia określonej kary nie daje możliwość prawidłowego skontrolowania słuszności wydanego orzeczenia. Sąd Okręgowy bowiem skupił się jedynie na okolicznościach obciążających oskarżonego A. P. nie wypowiadając się w ogóle temat okoliczności łagodzących i przemawiających na korzyść oskarżonego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego A. P. jest bezzasadna w stopniu oczywistym i jako taka nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że skarżący mimo zaskarżenia orzeczenia w całości w uzasadnieniu apelacji odnosi się jedynie do czynu przypisanego oskarżonemu w pkt. 1 wyroku nie stawiając żadnych zarzutów w zakresie czynu przypisanego w pkt. 2 orzeczenia.

Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Okręgowy nie dopuścił się obrazy wskazanych we wniesionym środku odwoławczym przepisów prawa. Wbrew stanowisku apelującego Sąd I instancji nie naruszył zasady obiektywizmu w ocenie materiału dowodowego wyrażonej w przepisie art.4 kpk, zbadał bowiem wszystkie okoliczności przemawiające zarówno na korzyść jak i na niekorzyść oskarżonego. Sąd ten w sposób wnikliwy i wszechstronny rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz należycie wykazał winę oskarżonego A. P. w popełnieniu przestępstwa z art.280 § 2 kk w zw. z art.157 § 2 kk w zw. z art.11 § 2 kk. Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Okręgowy nie wykazuje błędów logicznych i nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów chronionej przepisem art.7 kpk.

Odnosząc się do wskazania skarżącego, że oskarżony przyznał się do popełnienia przestępstwa z art.226 § 1 kk, konsekwentnie nie przyznając się do popełnienia drugiego z przypisanych mu przestępstw podkreślić należy, że okoliczność ta sama w sobie nie może skutkować uznaniem, że do popełnienia tego przestępstwa przez oskarżonego A. P. nie doszło. Oskarżony bowiem w polskim procesie karnym nie ma obowiązku mówienia prawdy i przedstawiania dowodów swojej winy mając swobodę w kształtowaniu swojej linii obrony. Na marginesie zatem jedynie wskazać należy, że wiarygodności wyjaśnień oskarżonego przeczą nie tylko zeznania pokrzywdzonych ale również zeznania świadka H. N., którego wiarygodności skarżący nie kwestionuje. Oskarżony twierdził, że nie wychodził z mieszkania W. M., podczas gdy świadek H. N. konsekwentnie zeznawał, że oskarżony wyszedł z mieszkania a następnie do niego wrócił.

Odnosząc się do dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności zeznań pokrzywdzonych na wstępie podkreślić należy, że Sąd dokonał wnikliwej analizy tych zeznań dostrzegając zmiany jakie zaszły w nich w toku postępowania w powyższe sprawie. W odróżnieniu od skarżącego, który ocenia je fragmentarycznie wskazując jedynie na rozpoznanie dokonane przez pokrzywdzonych w toku postępowania jurysdykcyjnego. Wprawdzie w toku rozprawy pokrzywdzony K. P. nie potrafił stwierdzić, czy oskarżony A. P. był napastnikiem, jednakże zeznał, że w czasie okazywania mu wizerunków w toku postępowania przygotowawczego wskazał sprawcę rozboju a wówczas wskazał na oskarżonego. Również zmiana zeznań pokrzywdzonego H. B. została poddana wnikliwej analizie, która zyskała aprobatę Sądu Apelacyjnego. Trafnie bowiem Sąd I instancji dostrzegł, że zeznania pokrzywdzonego H. B. złożone w toku rozprawy stanowią próbę dopasowania ich do twierdzeń oskarżonego mających na celu wykluczenie sprawstwa A. P.. Podobnie jak drugi z pokrzywdzonych, świadek H. B. nie miał wątpliwości wskazując na wizerunek oskarżonego i podając, że jest to osoba podobna z rysów twarzy do sprawcy rozboju. Całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy na podstawie dowodów uznanych za wiarygodne wskazuje na to, że sprawcą tym był oskarżony A. P.. Trafnie również Sąd Okręgowy, oceniając zeznania świadka H. B. wskazał na rozmowę ojca oskarżonego ze świadkiem, w toku której E. P. poradził pokrzywdzonemu aby zeznając przed sądem podał, że ma wątpliwości co do sprawstwa oskarżonego A. P.. Sąd Okręgowy zatem miał na uwadze całokształt zeznań pokrzywdzonych, o czym świadczy nie tylko treść uzasadnienia wyroku ale również i uzasadnienie apelacji, w której skarżący przytacza w wielu miejscach fragmenty tego uzasadnienia. Poczynione wyżej uwagi co do treści zeznań pokrzywdzonych w toku postępowania przygotowawczego i jurysdykcyjnego odnoszą się również do kwestii narzędzia jakim posługiwał się oskarżony w chwili popełnienia przestępstwa z art.280 § 2 kk. To bowiem, że pokrzywdzeni zeznając przed sądem nie pamiętali wyglądu noża nie dyskredytuje ich zeznań złożonych w toku postępowania przygotowawczego, w których zbieżnie opisali nóż, którym posługiwał się oskarżony i które podtrzymali przed sądem.

Okoliczności ekskulpującej oskarżonego nie może również stanowić wynik badań biologicznych zabezpieczonej w mieszkaniu W. M. butelki (nie puszki, jak podaje skarżący) po piwie. Po pierwsze nadużyciem ze strony obrońcy oskarżonego jest twierdzenie, że na butelce tej nie znajdowały się ślady linii papilarnych pokrzywdzonych. Zabezpieczone bowiem ślady nie nadawały się do identyfikacji.

Aprobaty Sądu Apelacyjnego nie zyskał również zarzut obrazy art.424 kpk i art.433 § 1 kpk. Na wstępie wskazać należy, że art.433 kpk dotyczy sądu odwoławczego a zatem nie sposób uznać aby mogło dojść do jego naruszenia przed Sądem I instancji.

Nie ma racji skarżący twierdząc, że wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia (a tylko wówczas zarzut obrazy przepisów postępowania może być skuteczny) ma nie wypowiedzenie się Sądu Okręgowego co do okoliczności łagodzących przemawiających na korzyść oskarżonego przy wymiarze kary. Konstrukcja uzasadnienia wyroku w części dotyczącej orzeczonych kar wskazuje na to, że Sąd Okręgowy nie dostrzegł takich okoliczności w odniesieniu do czynu przypisanego w pkt. 1 wyroku. Wprawdzie nie stwierdził tego wprost, to logika nakazuje taki tok rozumowania. W części bowiem uzasadniającej karę orzeczoną za czyn przypisany w pkt. 2 wyroku wskazał na okoliczności łagodzące (str.28 uzasadnienia wyroku). Skoro zatem nie wskazał ich uzasadniając karę za rozbój, uznać należy, że – słusznie w ocenie Sądu II instancji – ich nie dostrzegł. Podkreślenia wymaga, że również sam skarżący takich okoliczności nie wskazuje we wniesionym środku odwoławczym.

Jak wyżej wskazano, nie doszło w powyższej sprawie do naruszenia wskazanych w apelacji przepisów postępowania karnego. Chybiony jest zatem zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, który miał – w ocenie skarżącego – wynikać z popełnionych przez Sąd I instancji błędów proceduralnych. Odnosząc się do zarzutu opartego na podstawie określonej w art. 438 pkt 3 k.p.k. a dotyczącego czynu przypisanego oskarżonemu w pkt. 1 wyroku należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy poddał zgromadzony materiał dowodowy wszechstronnej analizie, a tok rozumowania zaprezentował w przekonującym uzasadnieniu. W przeciwieństwie do apelacji opartej na wybiórczo wskazanych okolicznościach podstawę zaskarżonego wyroku stanowi całokształt okoliczności ujawnionych na rozprawie głównej. W ocenie Sądu odwoławczego apelacja nie przytoczyła takich okoliczności, które mogłyby podważyć prawidłowe ustalenia Sądu I instancji. Trzeba zarazem podkreślić, iż zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia lecz musi zmierzać do wykazania, jakich konkretnych uchybień w zakresie logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w ocenie materiału dowodowego. Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego na innych dowodach od tych, na których oparł się Sąd I instancji nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez ten sąd błędu w ustaleniach faktycznych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną, nie stwierdzając jednocześnie zaistnienia przesłanek z art.439 kpk i art.440 kpk.

Na mocy przepisów § 2 ust.1, 2 i 3, § 14 ust.2 pkt.5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu Sąd II instancji orzekł o kosztach obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu A. P. w postępowaniu odwoławczym.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono na mocy art.626 § 1 kpk w zw. z art.624 § 1 kpk zwalniając oskarżonego od obowiązku ich ponoszenia i obciążając nimi Skarb Państwa. Sąd Apelacyjny uznał bowiem, że ich uiszczenie byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe, biorąc pod uwagę jego sytuację majątkową.